نگاه

خودکشی در ایران و مساله آمار

روزبه کردونی*

آنچه در پرداختن به مسئله خودکشی (و البته سایر آسیب‌های اجتماعی) حائز اهمیت است، این است که در مواجهه با آن نه باید در دام کتمان افتاد و نه در دام بزرگنمایی، بلکه باید متعهد به واقع‌نگری بود.

آنچه در پرداختن به مسئله خودکشی (و البته سایر آسیب‌های اجتماعی) حائز اهمیت است، این است که در مواجهه با آن نه باید در دام کتمان افتاد و نه در دام بزرگنمایی، بلکه باید متعهد به واقع‌نگری بود. با توجه به اینکه اخیرا با اعلام برخی آمار پیرامون خودکشی، این آسیب اجتماعی در حوزه عمومی در صدر توجهات قرار گرفته، اشاره به برخی نکات می‌تواند مفید باشد.

۱- مطابق با گزارش سازمان بهداشت جهانی، در سال۲۰۱۹، سالانه بیش از ۷۰۰هزار نفر بر اثر خودکشی جان خود را از دست می‌دهند. در این گزارش آمده است که خودکشی یکی از علل اصلی مرگ‌ومیر در سراسر جهان است و مرگ‌ومیر ناشی از خودکشی بیشتر از مالاریا، HIV/AIDS، سرطان سینه، یا جنگ است. بیش از یک مورد از هر ۱۰۰مرگ (۱/۳درصد) در سال۲۰۱۹ در نتیجه خودکشی بوده است.

۲-از سوی دیگر هم این گزارش و هم سایر گزارش‌های معتبر در این زمینه بر این واقعیت تأکید دارند که به ازای هر مورد خودکشی منجر به مرگ ۲۰مورد اقدام به‌خودکشی صورت می‌گیرد.

۳-نکته دیگر آنکه طبق آمار بین‌المللی و همچنین داده‌هایی که مراجع ذیربط داخلی اعلام کرده‌اند نرخ خودکشی منجر به مرگ در ایران بین ۵ تا ۷ در هر ۱۰۰هزار نفر است که بدین‌ترتیب ایران در زمره کشورهای با نرخ پایین خودکشی محسوب می‌شود. اما برخی نقاط کشور با نرخ خودکشی منجر به مرگ بیش از ۳۰در هر ۱۰۰هزار نفر روبه‌روست که وضعیت این مناطق بحرانی است.

۴- تعداد اقدام به‌خودکشی در ایران هم که توسط معاون وزیر کشور ۱۰۰هزار نفر اعلام شد، یک تخمین است که همان‌گونه که بیان شد، منبعث از این برآورد است که به ازای هر خودکشی منجر به مرگ ۲۰نفر اقدام به‌خودکشی می‌کنند.

۵- با اشاره به اینکه این موضوع که نرخ ۵ تا ۷خودکشی منجر به مرگ در هر ۱۰۰هزار نفر و اقدام به خودکشی ۱۰۰هزار نفر در ایران نگران‌کننده و نیازمند سیاستگذاری کارآمد است، اما باید تأکید شود مطابق گزارش‌های بین‌المللی ایران در زمره کشورهای با نرخ پایین خودکشی و اقدام به‌خودکشی است.

۶- اما آنچه درخصوص رویکرد سیاستگذارانه برای مواجهه با خودکشی مهم است، آن است که در این خصوص باید از کلی‌گویی و ابهام‌گویی خودداری شود. بحرانی‌بودن یا نبودن نرخ خودکشی در یک منطقه با ذکر فراوانی تعداد خودکشی قابل تحلیل نیست. باید بررسی شود که روند خودکشی در آن منطقه در یک بازه زمانی چه تغییراتی داشته است. آیا نرخ خودکشی به‌طور معناداری تغییری کرده است؟ از سوی دیگر باید مطلع بود که نرخ خودکشی نسبت به جوامع دیگر چگونه است. بدون بررسی روند خودکشی در یک منطقه و مقایسه آن با وضعیت سایر مناطق نمی‌توان پیرامون بحرانی‌شدن این پدیده نظر داد.

۷- از سوی دیگر در بررسی علل خودکشی باید داده‌های منطقه‌ای جمع‌آوری شود که از اعتبار قابل اتکا برخوردار باشد و سپس براساس تحقیق و مطالعه پس از درک چرایی عوامل زمینه‌ساز در بروز این آسیب اجتماعی (برای نمونه بررسی عوال برون‌زایی مانند شیوع کرونا)، سیاست مدون برای آن منطقه خاص تدوین شود. در تأکید بر اهمیت تعیین دلایل خودکشی براساس ویژگی‌های هر منطقه باید گفت بر اساس این تحقیقات در یک کشور میان پدیده خودکشی و بیکاری و بحران‌های اقتصادی ارتباط معناداری مشخص نشد؛ درحالی‌که در کشور دیگری میان بیکاری و خودکشی این ارتباط برقرار بود.

۸-نحوه پوشش رسانه‌ای موضوع خودکشی هم می‌تواند بر افزایش یا کاهش نرخ خودکشی تأثیرگذار باشد. در برخی کشورها توصیه‌ها و پروتکل‌هایی به‌عنوان راهنما برای گزارش‌دهی پیرامون خودکشی برای کلیه افراد ذینفع و ذیربط تهیه شده است. این توصیه‌ها شامل استفاده از زبان مناسب، تلاش برای کاهش لکه ننگ در مورد اختلالات روانی و ارائه اطلاعات در مورد گزینه‌های جایگزین خودکشی است.

نکته نهایی آنکه از آنجایی‌که خودکشی مسئله‌ای جدی در بهداشت عمومی جهانی است و بدون استناد به آمار و شاخص‌ها نمی‌توان وضعیت مسائل جوامع بشری را ارزیابی و برای مثال شرایط را بحرانی قلمداد کرد، به‌منظور شناسایی گروه‌های خاص در معرض خطر خودکشی، استفاده از آمار تفکیک‌شده حداقل براساس جنسیت، سن و روش برای کشورها آن‌هم در سری زمانی مهم است. از سوی دیگر ضروری است که تأثیر کرونا بر خودکشی در سن، جنس و مناطق مختلف به دقت بررسی، رصد و مطالعه شود تا بتوان سیاست‌های مقابله در این خصوص را مؤثر و کارآمد تدبیر کرد.

***پژوهشگر سیاست اجتماعی**

منبع: خبرآنلاین

اخبار کوتاه

تایید قرص کرونای پاکسلووید در اتحادیه اروپا

تنظیم کنندگان مقررات دارویی اتحادیه اروپا از تایید قرص کرونای پاکسلووید (Paxlovid) برای بزرگسالان در معرض خطر خبر دادند. به گزارش ایسنا، تنظیم کنندگان مقررات دارویی اتحادیه اروپا روز گذشته (پنج شنبه) مصرف قرص ضد ویروسی شرکت فایزر موسوم به پاکسلووید را برای درمان بیماری کووید-۱۹ تایید کردند. آژانس دارویی اروپا در اطلاعیه ای اعلام کرد مصرف قرص پاکسلووید برای بزرگسالانی که به اکسیژن نیاز ندارند و در معرض خطر ابتلا به نوع شدید بیماری هستند، توصیه می‌شود. شرکت فایزر در ماه نوامبر اعلام کرد: داروی پاکسلووید با متصل شدن به یک آنزیم از تکثیر ویروس جلوگیری می‌کند، خطر ابتلا به نوع شدید بیماری و مرگ ناشی از کروناویروس را زمانیکه با دُز کم ریتوناویر ترکیب شود و ظرف پنج روز پس از شروع علائم مصرف شود تا ۸۹ درصد کاهش می‌دهد.

میزان اثربخشی دوزهای یادآور واکسن کرونا در کاهش خطر مرگ ناشی از اُمیکرون

آژانس امنیت بهداشت انگلیس (UKHSA) اعلام کرد: دُزهای یادآور واکسن کرونا میزان مصونیت در برابر مرگ ناشی از سویه اُمیکرون را تا ۹۵ درصد در افراد بالای ۵۰ سال افزایش می‌دهد. به گزارش ایسنا، بنابر اعلام آژانس امنیت بهداشت انگلیس، حدود شش ماه پس از تزریق دُز دوم هر یک از واکسن‌های کووید-۱۹، مصونیت در برابر مرگ ناشی از سویه اُمیکرون در افراد بالای ۵۰ سال حدود ۶۰ درصد بود. با این حال، دو هفته پس از دریافت دُز یادآور این میزان به حدود ۹۵ درصد افزایش یافت. بررسی آژانس امنیت بهداشت انگلیس همچنین نشان می‌دهد: داده‌های موجود سطح بالایی از مصونیت در برابر بستری شدن در بیمارستان ناشی از تزریق دُز یادآور را نشان می دهد. طبق اعلام مسئولان آژانس امنیت بهداشت انگلیس شواهد موجود تایید می‌کند که واکسن به محافظت از همه ما در برابر اثرات بیماری کووید-۱۹ کمک می کند و دُزهای یادآور واکسن سطح بالایی از مصونیت را در برابر خطر بستری شدن در بیمارستان و مرگ ناشی از آن در آسیب پذیرترین افراد جامعه ایجاد می‌کند.

ممنوعیت تردد ۱۵۰۰ تاکسی کاربراتوری از سال ۱۴۰۱

معاون فنی و بهره برداری سازمان تاکسیرانی شهر تهران از ممنوعیت فعالیت ۱۵۰۰ تاکسی کاربراتوری از ابتدای سال آینده خبر داد. سیدعلی محتشمی‌پور در گفت‌وگو با ایسنا، در مورد ملاک و شرایط فرسودگی خودروهای حمل و نقل عمومی گفت: بر اساس قانون هوای پاک دولت مکلف است که ضوابط فرسودگی ناوگان چه در بخش سواری و شخصی و چه حمل و نقل عمومی که تاکسی ذیل آن قرار دارد، را تعیین کند. وی با بیان این که بر اساس آیین‌نامه ماده ۸ قانون هوای پاک که شرایط و ملاک فرسودگی در آن قید شده است، از ابتدای سال ۱۴۰۱ برابر الزامات قانونی از تردد هر گونه تاکسی کاربراتوری در سطح کلان‌شهرها از جمله تهران ممانعت به عمل می‌آید، گفت: لذا مالکان تاکسی‌های فرسوده که شامل این شرط می‌شوند یعنی تاکسی‌هایشان کاربراتوری است می‌بایست نسبت به نوسازی و ثبت‌نام تاکسی جدید اقدام کنند. محتشمی‌پور با بیان این که دیگر نوع و سن تاکسی، ملاک فرسودگی نیست، اظهار کرد: اساسا ساختار خودروهای کاربراتوری مشمول فرسودگی ناوگان شده است و پلیس راهور مکلف به هدایت این خودروها به پارکینگ خواهد بود.

تعداد کاربران اینستاگرام در ایران به ۴۸ میلیون نفر رسیده است

اینستاگرام، بزرگترین بازار کارآفرین ایران

گروه اجتماعی- محسن فینی زاده: اینستاگرام از جمله اپلیکیشن‌های محبوب جهان است که به سرعت به عنوان یک ابزار قدرتمند در خدمت کسب و کارها درآمد. قابلیت‌های این برنامه به‌گونه‌ای است که امکان معرفی و دیده‌شدن کالا و خدمات را فراهم می‌کند. در مجموع امروزه اینستاگرام به یکی از اصول اساسی بازاریابی و ابزار مهم در توسعه کسب و کار تبدیل شده است.

این بستر موقعیتی را فراهم می‌کند که صاحبان کسب و کار، جامعه مشتریان خود را یافته و با آن ارتباط گیرند. حتی امکان تبدیل مشتریان بالقوه به مشتریان بالفعل آسان است. از نکات قابل توجه نبود محدودیت کسب و کار بوده که صاحبان کسب در دنیای واقعی با آن مواجهند. در واقع محدودیت‌هایی نظیر وابستگی به مکان و موقعیت جغرافیایی و محدودیت ارتباط با مشتریان، و محدودیت فعالیت کسب و کارها در ساعات معین در اینستاگرام وجود ندارد. این ویژگی‌ها اهمیت و محبوبیت استفاده کسب و کار از اینستاگرام را افزایش داده است.

اینستاگرام در ایران بر خلاف سایر برنامه‌ها مانند توییتر و یوتیوب مسدود نشده است. محبوبیت این برنامه در ایران سبب شده رشد آن همچنان ادامه داشته باشد. طبق آمار مرکز پژوهشی بتا تعداد کاربران اینستاگرام از ۲۴ میلیون کاربر در سال ۹۶ به ۴۸ میلیون کاربر در سال ۱۴۰۰ رسیده است. یعنی در طی ۴ سال رشد دو برابری داشته است. بررسی‌های دقیق‌تر نشان می‌دهد که رشد فالوئر کاربران برتر شامل سلبریتی‌ها و اینفلوئنسرهای اینستاگرام نسبت به کاربران معمولی این برنامه، افزایش قابل توجهی داشته است. به طوری که بر اساس گزارش مرکز پژوهشی بتا دنبال‌کنندگان سلبریتی‌ها در طی دو تا سه سال اخیر گاها به ۵تا۱۰ برابر هم رسیده‌اند.

پیش از این، فعالیت کسب و کارها در اپلیکیشن‌ها و از جمله اینستاگرام به دلیل ماهیت جدید این فعالیت‌ها قوانین مالیاتی مشخصی برای آنها تعریف نشده بود. تا اواخر سال ۹۹ اعلام شد بر اساس مصوبه نماینده‌های مجلس درآمد ناشی از تبلیغات برای کاربرانی که بیش از ۵۰۰ هزار دنبال کننده دارند از محل تبلیغات مشمول مالیات قرار خواهد گرفت.

در حقیقت اینستاگرام و بعضی دیگر از شبکه‌های اجتماعی، سبب حذف هزینه‌هایی مانند اجاره مغازه یا فروشگاه، سرمایه گذاری کلان ابتدای کار و حتی حذف هزینه سربار و مالیات و... شده اند. باید پذیرفت که اکنون اینستاگرام به یکی از بسترهای اصلی فعالیت کسب و کارها تبدیل شده و در دوره اخیر شیوع کرونا تا حد زیادی توانسته است جایگزین فروش در فروشگاه و مغازه شود. براساس آمارهای ارائه شده از سوی مرکز پژوهشی بتا، کاربران فارسی زبان اینستاگرام که به حدود چهل و هشت میلیون کاربر می‌رسند در طول یک سال بیش از یک میلیارد محتوا روی اینستاگرام تولید می‌کنند. از مجموع حساب‌های کاربری فارسی زبان این شبکه، بیش از هزار پیج بالای یک میلیون دنبال کننده و بیش از هفت هزار پیج بالای پانصد هزار دنبال کننده در این فضا دارند.

مقایسه آمار منتشر شده از سوی مرکز پژوهشی بتا اینستاگرام در سال ۹۹ و ۱۴۰۰ نشان داده شده است. بر اساس نمودار تعداد کل کاربر از ۴۷ میلیون به ۴۸ میلیون افزایش یافته است. همچنین تعداد کاربرانی که بیش از یک میلیون فالوئر دارند از ۶۰۰ کاربر در سال ۹۹ به یک هزار کاربر در سال ۱۴۰۰ رسیده است. از سوی دیگر مبالغی که برای تبلیغات در اینستاگرام صرف می‌شود، رقم قابل توجهی است و با بزرگ ترین درآمدهای تبلیغاتی حال حاضر کشور قابل مقایسه است. این آمارها اقتضا می‌کنند که مسولان این وجه از شبکه‌های اجتماعی از جمله اینستاگرام را جدی بگیرند و تصمیمات کلان درباره فضای مجازی، مبتنی بر جایگاه کنونی شبکه‌های اجتماعی در اقتصاد بومی‌و خرد گرفته شود.

در زمان کرونا عمدتا فروشگاه‌ها و مغازه‌هایی که به دلیل تعطیلی‌های اجباری و قرنطینه، امکان ارائه خدمات و محصولات خود را به صورت حضوری نداشتند، از این بستر حداکثر استفاده را برده اند. کلمات به کار رفته توسط صفحات کسب و کارهای فعال اینستاگرامی‌نشان می‌دهد مشاغلی همچون آرایشگاه‌ها، املاک، پوشاک، صنایع دستی، عکاسی و تصویربرداری و خدمات عمومی‌در میان فعالیت‌های اقتصادی که در این شبکه در جریان است، حضور پررنگ تری دارند. همچنین در حوزه آموزش نیز کسب وکارهای متعددی توانسته اند با استفاده از ظرفیت لایو و IGTV اینستاگرام رشد قابل ملاحظه ای داشته باشند.

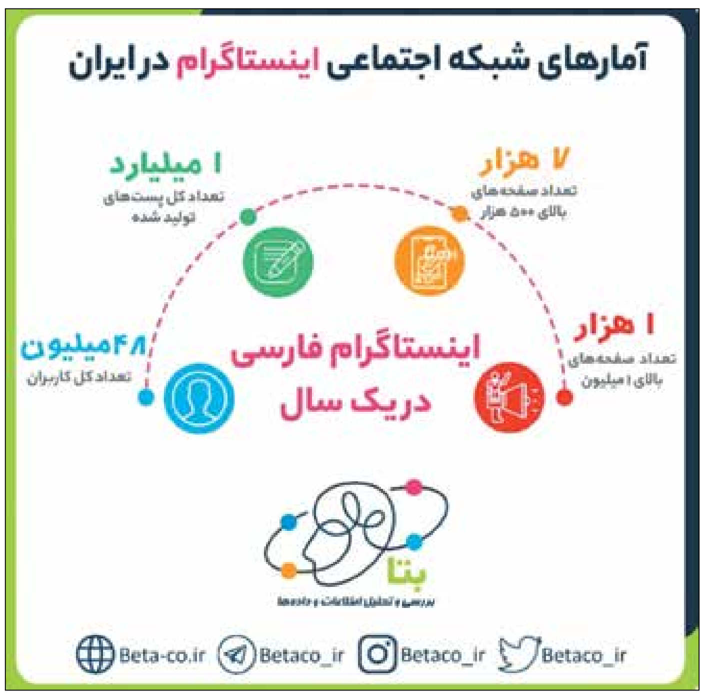
آمارهای شبکه اجتماعی اینستاگرام در ایران
۱ میلیارد
تعداد کل پست‌های تولید شده
۷ هزار
تعداد صفحه‌های بالای ۵۰۰ هزار
۴۸ میلیون
تعداد کل کاربران
اینستاگرام فارسی در یک سال
۱ هزار
تعداد صفحه‌های بالای ۱ میلیون
بتا
بررسی و تحلیل اطلاعات و داده‌ها
Beta-co.ir
Betaco_ir
Betaco_ir
Betaco_ir

با بررسی کسب و کارهای در تمامی‌اینستاگرام فارسی جدا از حوزه تبلیغات که همان طور که گفته شد ساختاری فراگیر در تمامی‌صفحات دارد، سهم عنوان شغلی‌ها به صورت نمودار زیر است، به این صورت که اصلی ترین حوزه کسب و کاری در اینستاگرام پوشاک و بعد از آن آرایشی و بهداشتی و در رتبه سوم مشاغل حوزه مشاوره و خدمات و در چهارمین جایگاه لوازم منزل و کسب و کارهای مرتبط با آن و بعد از آن مواد غذایی قرار دارد. لوازم ساختمانی و دکور منزل و زیورآلات در جایگاه بعدی و همچنین در انتهای نمودار لوازم خودرو و کسب کارهای مرتبط با گل و گیاه و حیوانات و در سه عنوان آخر کتاب، موبایل و لوازم الکترونیکی و دیگر کسب و کارها که به تنهایی سهم جدی نداشته اند قرار دارد.

آغاز پیک ششم کرونا رسما اعلام شد

ضرورت بازنگری در تصمیمات عجولانه و بازگشت پروتکل‌ها

آغاز موج ششم کرونا با شورش اُمیکرون و دوباره روز از نو روزی از نو؛ آمار مبتلایان تصاعدی بالا می‌رود، رنگ‌های قرمز و نارنجی به نقشه کشور بازگشتند و بخش‌های بیمارستانی هم در حال تبدیل شدن به اورژانس‌های تنفسی هستند؛ صحنه شهر اما همه چیز عادی است و کسی نگران تلخی مرگ نیست...

به گزارش ایسنا، اولین مورد ابتلا به کرونای اُمیکرون در کشور ۲۸ آذر ماه امسال شناسایی و اعلام شد؛ حالا بعد از حدود یک ماه، اُمیکرون بیش از نیمی‌از موارد بیماری در کشور را به خود اختصاص داده، جایگزین دلتا شده و وزیر بهداشت نیز رسما از غلبه اُمیکرون و ورود به پیک ششم کرونا خبر داده است.

غلبه اُمیکرون، پیک ششم کرونا را در ایران کلید زد و زنگ تفریحی که می‌توانست با رعایت پروتکل‌های بهداشتی و بازگشایی‌های هوشمند ادامه یابد، تمام شد. متاسفانه علی‌رغم هشدار مداوم کارشناسان حوزه سلامت، تصور شد که اُمیکرون سویه‌ای خفیف است و با همین استدلال هم رعایت پروتکل‌های بهداشتی از سوی مردم کاهش یافت، مترو و اتوبوس شلوغ‌تر شد و از طرف دیگر هم برخی بازگشایی‌ها به صورتی یکباره صورت گرفت؛ به طوری که سالن‌های سینما، تئاتر، موسیقی و... با ۱۰۰ درصد ظرفیت فعال و مدارس و دانشگاه‌ها نیز بازگشایی شدند و خلاصه کلام آنکه همه چیز به روال عادی زندگی بازگشت. اکنون هم برخی ساده‌انگاری‌ها تا جایی پیش رفته که مجددا بخش‌هایی از نقشه رنگ‌بندی کرونایی کشور نارنجی و قرمز شده است؛ به طوری که بر اساس آخرین نقشه رنگ بندی کشور که امروز منتشر شد، هفت شهر در وضعیت قرمز، ۴۳ شهر نارنجی، ۲۱۷ شهر زرد و ۱۸۱ شهر در وضعیت آبی قرار دارند.

اُمیکرون جان گرفت

البته گویا هنوز کسی باور نکرده که اُمیکرون در کشورمان جان گرفته و می‌تازد و متاسفانه علی‌رغم هشدارهایی که از یک ماه گذشته تاکنون از سوی متخصصان اپیدمیولوژی و وزارت بهداشتی‌ها به طور مکرر داده شده، همچنان میزان رعایت پروتکل‌های بهداشتی چنگی به دل نمی‌زند؛ به‌طوری که طبق آخرین اطلاعات و آمارهای مربوط به رعایت پروتکل‌های بهداشتی که از سوی وزارت بهداشت اعلام شده است، رعایت پروتکل‌های بهداشتی در کشور در هفته منتهی به ۲۹ دی ماه ۱۴۰۰، روی مرز ۵۸ درصد قرار گرفته است که البته برای مقابله با کرونا آن هم سویه اُمیکرون که سرایت‌پذیری بسیار بالایی دارد، چندان مناسب به نظر نمی‌رسد. همچنین طبق ارزیابی‌های انجام شده از ۲۴ آذر تا ۲۹ دی ماه ۱۴۰۰، میانگین استفاده از ماسک در اماکن عمومی‌استان‌های کشور ۵۷.۵۳ درصد، میانگین درصد رعایت پروتکل فاصله‌گذاری در اماکن عمومی‌استان‌های کشور، ۵۶.۸۰ درصد، میانگین رعایت تهویه مناسب در اماکن عمومی‌استان‌های کشور، ۵۹.۹۰ درصد و میانگین درصد رعایت پروتکل واکسیناسیون در اماکن عمومی‌کشور در فاز اول مدیریت هوشمند کرونا که از ۱۵ تا ۲۹ دی ماه ارزیابی شده است، ۸۷.۰۷ درصد بوده است.

شوخی به‌نام «فاصله‌گذاری» و «استفاده از ماسک» در اماکن عمومی

همگام با روند کاهشی پروتکل‌های بهداشتی، برخی بازگشایی‌ها نیز در شرایط شیوع سویه به شدت مسری اُمیکرون انجام شد؛ به طوری که مترو و اتوبوس‌های شهری به شدت شلوغ شده و رعایت فاصله‌گذاری فیزیکی در وسایل حمل و نقل عمومی‌اکنون بیشتر به یک شوخی بدل شده است. در عین حال نه‌تنها توجهی به حفظ فاصله‌گذاری فیزیکی در این مکان‌های عمومی‌نمی‌شود، بلکه نظارت و جدیتی هم بر روی استفاده از ماسک که پیش از این استفاده از آن در اماکن عمومی‌اجباری و در صورت تخطی از آن واجد اخذ جریمه شده بود، نیز وجود ندارد و به وفور شاهدیم که افراد بدون ماسک در اماکن عمومی‌مانند مترو، اتوبوس، سالن‌های سینما و تئاتر و ... رفت‌وآمد می‌کنند.

در عین حال با وجود افزایش نرخ تاکسی‌های درون‌شهری و الزام آن‌ها به سوار کردن سه مسافر و مشخص شدن کرایه آن، اما در این حوزه هم شاهد تخطی برخی رانندگان تاکسی هستیم؛ به طوری که با وجود افزایش نرخ تاکسی، چهار نفر مسافر را سوار می‌کنند و متاسفانه هیچ نظارتی هم بر روی این اقدامات که می‌تواند منجر به گسترش بیشتر بیماری شود، وجود ندارد.

در وسایل حمل‌ونقل عمومی‌برون‌شهری نیز وضعیت رعایت پروتکل‌های بهداشتی چندان مناسب نیست؛ به طوری که در برخی خطوط هواپیمایی نیز حتی در اوج موج پنجم کرونا، مسافرگیری با ۱۰۰ درصد ظرفیت انجام می‌شد و انتقادهایی را هم در پی داشت اما متاسفانه هیچکس هم پیگیری مسئولانه‌ای در این خصوص انجام نداد. در قطارهای مسافربری نیز مشاهدات خبرنگار ایسنا نشان می‌دهد که میزان مسافرگیری از ۵۰ درصد ظرفیت به ۸۰ درصد ظرفیت افزایش یافته است. به طوری که پیش از این به دلیل شرایط کرونایی، در یک کوپه شش نفره قطار، سه نفر و در یک کوپه چهار نفره دو نفر مسافر حضور داشت، اما در حال حاضر در کوپه شش نفره، پنج نفر و در کوپه چهار نفره نیز سه نفر مسافر به مدت زیادی در کنار هم و در محیط بسته و بدون تهویه مناسب همسفر می‌شوند. اوضاع رعایت پروتکل‌های بهداشتی در اتوبوس‌های برون‌شهری نیز چندان بهتر از این موارد نیست و نظارت چندانی بر روی نحوه و میزان مسافرگیری آن‌ها وجود ندارد.

همچنین رستوران‌ها، کافه‌ها و فست‌فودها و ... که پیش از این به دلیل شرایط کرونایی ملزم به فعالیت به صورت بیرون‌بر بودند، اکنون با ۱۰۰ درصد ظرفیت فعالیت کرده و نه‌تنها بحث فاصله‌گذاری فیزیکی در این مکان‌ها که عمدتا مسقف هستند، رعایت نمی‌شود، بلکه ضدعفونی با الکل، استفاده از ماسک و چک کردن کارت واکسن افرادی که تمایل به حضور در این مکان‌های جمعی دارند هم دیگر چندان مورد توجه قرار نمی‌گیرد. حتی شاهدیم که برگزاری تولدها، دورهمی‌ها، جلسات و ... در کافه‌های شهری مجددا رونق گرفته و هیچ توجهی هم به رعایت پروتکل‌های بهداشتی در این محافل که می‌تواند یکی از علل گسترش بی‌حد و مرز کرونا باشد، نمی‌شود.

فعالیت سالن‌های تئاتر، کنسرت و ... با ۱۰۰ درصد ظرفیت

همچنین مشاهدات خبرنگار ایسنا از سالن‌های سینما، تئاتر و موسیقی نشان می‌دهد که دست‌اندرکاران فرهنگی کشور نیز علی‌رغم قربانیان فراوانی که کرونا در این حوزه داشته است، توجه چندانی به رعایت پروتکل‌های بهداشتی ندارند. به طوری که علی‌رغم اینکه وزارت بهداشت اعلام کرده به هیچ وجه موافق استفاده ۱۰۰ درصدی از ظرفیت سالن‌های سینما، تئاتر و کنسرت نیست، اما بلیت تئاتر، کنسرت موسیقی و... با ۱۰۰ درصد ظرفیت سالن‌ها فروخته می‌شود و تمام تماشاچیان در سالن و در کنار یکدیگر، بدون حفظ فاصله‌گذاری به مدت یک الی دو ساعت می‌نشینند و نظارتی هم بر روی استفاده تماشاچیان از ماسک و نگه داشتن ماسک بر روی صورت‌شان تا زمان پایان نمایش و برنامه و خروج از سالن و حتی کنترل کارت واکسن وجود ندارد.

همه این عدم رعایت‌ها در حالی ادامه دارد که کشور وارد پیک ششم شده و در شاخه بالارونده سویه اُمیکرون کرونا قرار داریم. هرچند که هنوز نمی‌توان درباره میزان و روند مرگ‌ومیر ناشی از اُمیکرون اظهارنظر کرد، اما تعداد موارد ابتلا شروع به رشد تصاعدی کرده و تعداد موارد جدید ابتلای روزانه پنج رقمی‌شده است؛ موضوعی که نگرانی از افزایش بستری و بدحالی بیماران را قوت می‌بخشد که می‌تواند به سرعت موجب افزایش مرگ‌های کرونایی شود. در این زمینه دکتر مسعود یونسیان- دبیر کمیته اپیدمیولوژی و پژوهش کمیته علمی‌کشوری مقابله با کووید۱۹ در گفت‌وگو با ایسنا، با هشدار نسبت به روند افزایشی ابتلا به کرونا در کشور و شدت گرفتن آن در چند روز اخیر، اعلام کرده است که فعلا در شاخه بالارونده موج امیکرون قرار داریم و بروز مجدد مرگ‌های سه رقمی‌کرونایی نیز دور از انتظار نیست.

وقت تصمیم‌گیری است

در این میان کمیته علمی‌کشوری مقابله با کرونا از زمان فروکش موج پنجم مکررا نسبت به بازگشایی‌ها و برخی عادی‌انگاری‌ها هشدار داده و بر ضرورت بازگشایی‌های هوشمند تاکید و عنوان داشت که تاثیر بازگشایی‌های بدون پشتوانه علمی‌در شرایط همه‌گیری یک بیماری را دو هفته دیگر خواهیم دید. در طول پاندمی‌ثابت شده که صبر کرونا زیاد است، صبر می‌کند و بعد از دو هفته تاثیر مخرب خود را بر بستری و مرگ نشان می‌دهد. تاثیری که گویا اکنون با قرمز شدن یک شهر کشور در حال شروع است. دکتر یونسیان نیز در این زمینه تاکید دارد که «قطعا این بازگشایی‌ها اثرات نامطلوبی خواهند داشت. حتی اگر این بازگشایی‌ها همین امروز هم متوقف شده و تعطیل شوند، تا نیمه بهمن ماه نتیجه آنچه را که در یک ماه گذشته تاکنون انجام داده‌ایم، خواهیم دید. این بازگشایی‌ها منجر به این می‌شوند که در نیمه دوم بهمن ماه نه‌تنها کاهش سرعت بیماری را نبینیم، بلکه افزایش سرعت ابتلا به بیماری را هم شاهد باشیم.»

بنابراین هرچند که طبق پیش‌بینی کارشناسان بهداشتی کشور شاهد اثر عدم رعایت‌های یک ماه گذشته، در نیمه دوم بهمن ماه خواهیم بود، اما هنوز برای بازگشت به شرایط هشدار کرونا دیر نیست و می‌توان جلوی مرگ‌و میرهای بسیاری را که ممکن است به وقوع بپیوندد، گرفت. بنابراین اکنون وقت تصمیم‌گیری است و نباید دوباره به کرونا فرصت جان‌گیری داد. باید توجه کرد که زمانیکه به اوج قله برسیم، تخت‌های بیمارستان‌ها و آی‌سی‌یوهای ما پر شوند، کمبود دارو، سرم، اکسیژن و... پیدا کنیم و... آن زمان برای تصمیم‌گیری خیلی دیر است.

باید مجددا تاکید کرد که سویه اُمیکرون که گفته می‌شود، قدرت سرایتش بیش از ۵ برابر سویه دلتاست، خیلی زود توانست در جهان گردش کرده و خود را اثبات کند. به طوری که گفته شده در حال حاضر در کل دنیا ۷۲ درصد موارد ابتلا به کرونایی که بررسی شده، از نوع سویه اُمیکرون بوده است. طبیعتا کشور ما هم از قاعده پاندمی‌جهانی مستثنی نبوده و همگام با جهان، موارد اُمیکرون در ایران نیز در حال افزایش است. بنابراین خطر افزایش تصاعدی مبتلایان به اُمیکرون و به تبع آن افزایش بستری و مرگ‌ومیر ناشی از کرونا همچنان وجود دارد و بیم آن می‌رود که تجربه تلخ پیک‌های چهارم و پنجم و بروز مرگ‌های ۷۰۰ تایی تکرار شود.

برگزاری جشنواره فجر و چند سوال

همچنین باید توجه کرد که طبق تجربه هرساله در بهمن ماه، شاهد برگزاری جشنواره‌های فیلم، تئاتر، موسیقی و هنرهای تجسمی‌فجر هستیم. هرچند که به گفته مهندس محسن فرهادی- معاون فنی مرکز سلامت محیط و کار وزارت بهداشت، وزارت ارشاد باید به سامانه مدیریت هوشمند کرونای «ایران من» متصل شود و به این ترتیب بلیط فروشی تنها به افرادی که واکسینه شده باشند، انجام می‌شود، اما باید دید که این موضوع چقدر جدی گرفته می‌شود. همچنین بحث رعایت فاصله‌گذاری و استفاده از ماسک در سالن‌ها نیز بسیار ضروری است؛ چراکه در حال حاضر با سویه به شدت مسری اُمیکرون مواجهیم.

بر همین اساس هم وزارت بهداشتی‌ها اعلام کرده‌اند که با توجه به جهش جدید کرونا با سویه امیکرون که اکنون رو به ازدیاد گذاشته است، شاید مجبور باشیم علی‌رغم میل خود محدودیت‌هایی در جشنواره اعمال کنیم؛ به‌طوری که میزان جمعیتی که در جشنواره فجر حضور خواهند داشت باید کنترل شده باشد. در واقع خط قرمزهایی که در مورد انتشار و گسترش بیماری وجود دارد، باید کنترل شود. همچنین تامین تهویه، فاصله‌گذاری اجتماعی، تزریق واکسن و استفاده از ماسک در جشنواره فجر باید کنترل شود. این سخت‌گیری‌ها احتمالا در سالن‌های عادی سینما و تئاتر و کنسرت‌های عادی هم اعمال خواهد شد.

بر این اساس امید می‌رود که جشنواره فجر با نظارت جدی بر رعایت پروتکل‌های بهداشتی به سلامت برگزار شود. با این حال با توجه به اینکه پیش‌بینی می‌شود تعداد مبتلایان اُمیکرون حتی از پیک پنجم که با یکه‌تازی سویه دلتا به اتفاقات تلخی در کشور منجر شد، بیشتر باشد.

در هر حال در چنین شرایطی واضح است که مردم نباید دچار عادی انگاری شوند و لازم است سخت‌گیری بر خود و اطرافیان را ادامه دهند تا بتوانیم پیک ششم را با آسیب کمتر طی کنیم. همچنین متخصصان بارها تاکید کرده‌اند که واکسیناسیون یک راهکار کم عارضه و مفید است و به این ترتیب لازم است تزریق واکسن بویژه دز سوم جدی گرفته شود. نکته مهم دیگر در شرایط رشد تصاعدی مبتلایان امیکرون، لزوم تجهیز بیمارستان‌ها و مراکز درمانی به امکانات دارویی، درمانی و تجهیزات تنفسی و البته فراهم کردن امکانات انگیزشی برای کادر بهداشتی و درمانی است.

در آخر و در شرایط قرار گرفتن کشور در وضعیت هشدار اُمیکرون، باید پرسید:

- اولا، چه الزامات و ضمانت‌هایی برای اجرای پروتکل‌های بهداشتی (نظارت بر واکسیناسیون یا داشتن تست PCR منفی، استفاده از ماسک و رعایت فاصله‌گذاری) در اماکن عمومی‌و از جمله وسایل حمل و نقل عمومی، سالن‌های تئاتر، سینما، موسیقی و ... به ویژه در ایام برگزاری جشنواره فجر وجود دارد؟.

دوما، با توجه به تاکید وزارت بهداشت بر ضرورت رعایت پروتکل‌های بهداشتی در اماکن عمومی، آیا قرار نیست نظارتی بر این اماکن از جمله وسایل حمل و نقل عمومی، اعمال و متخلفان مشمول جریمه شوند؟

سوما، در شرایط آغاز پیک ششم کرونا با سویه مسری اُمیکرون، بحث محدودیت‌های هوشمند کرونایی که قرار بود باتوجه به وضعیت ابتلا و رنگ‌بندی شهرها اجرا شود، چگونه خواهد بود؟

افزایش مدت نگهداری «معتادان متجاهر» به یک سال

۳۵ هزار تومان؛ سرانه هزینه نگهداری هر معتاد

درحالیکه چندی پیش رئیس پلیس تهران بزرگ از افزایش مدت زمان نگهداری معتادان به یکسال در مراکز ترک اعتیاد، خبر داد، دبیر شورای هماهنگی مبارزه با مواد مخدر استان تهران در این باره می‌گوید: با شیوع کرونا و به دلیل پیشگیری از اپیدمی‌آن و عوارض رها بودن معتادان در سطح شهر، با تصویب ستاد مقابله با کرونا، مقرر شد سقف مدت زمان نگهداری معتادان متجاهر در مراکز ماده ۱۶ تا یکسال افزایش یابد و اکنون چند ماهی است که به این موضوع بیشتر توجه شده است.

به گزارش ایسنا، طی روزهای گذشته سردار رحیمی، رئیس پلیس تهران بزرگ با بیان اینکه قطعا تعداد زیادی از کسانی که به مراکز ماده ۱۶ و ۱۵ برای بازپروری وارد می‌شوند، مجددا به چرخه اعتیاد بازمی‌گردند، علت این موضوع را فرآیند ناقص بازپروری عنوان کرده بود که فقط سم‌زدایی و ترک اعتیاد آن هم به صورت موقت انجام می‌شود لذا بازگشت دوباره این دسته از معتادان به کار، زندگی و جامعه نیازمند اقداماتی است که پس از سم‌زدایی باید رخ دهد و دستیابی به این هدف نیازمند حداقل یکسال زمان است.

وی در ادامه گفته بود: با کمک دادستانی کل کشور و دادستانی تهران، این اتفاق در تهران انجام می‌شود؛ یعنی زمان نگهداری معتادان به یکسال (از سه ماه به ۶ ماه و اکنون به یکسال) تمدید شد. اکنون اینکار شروع شده است و به نظر آثار بسیار خوبی خواهد داشت.

در این راستا مصطفی‌هادی‌زاده در گفت‌وگو با ایسنا، با اشاره به افزایش مدت زمان نگهداری معتادان متجاهر در مراکز ماده ۱۶ به یکسال، اظهار کرد: براساس قانون، معتادان متجاهر با دستور مقام قضایی برای مدت یک تا سه ماه در مراکز مجاز درمان و کاهش آسیب نگهداری می‌شوند. تمدید مهلت برای یک دوره سه‌ماهه دیگر با درخواست مراکز مذکور بوده و ممکن است این مدت زمان تغییر کند.

وی افزود: در دوران بیماری کرونا و به دلیل پیشگیری از اپیدمی‌کرونا و عوارض رها بودن معتادان در سطح شهر، با پیشنهاد ستاد مبارزه با مواد مخدر و تصویب ستاد مقابله با کرونا، مقرر شد که سقف مدت زمان نگهداری معتادان متجاهر در مراکز ماده ۱۶ تا یکسال باشد و این اختیار وجود داشته باشد.

دبیر شورای هماهنگی مبارزه با مواد مخدر استان تهران ادامه داد: البته اکنون چند ماهی است که به این موضوع بیشتر توجه شده است به این معنی که استفاده از سقف زمانی یکسال برای نگهداری معتادان در مراکز ماده ۱۶ بیشتر مورد توجه قرار گرفته است.

هادی زاده در پاسخ به این سوال که هزینه نگهداری افزایش مدت زمان نگهداری معتادان متجاهر از سمت کدام دستگاه پرداخت می‌شود، گفت: صفر تا صد هزینه‌های نگهداری معتادان متجاهر توسط ستاد مبارزه با مواد مخدر تامین می‌شود.

به گفته دبیر شورای هماهنگی مبارزه با مواد مخدر استان تهران، هزینه سرانه نگهداری معتادان متجاهر در مراکز ماده ۱۶ روزانه ۳۵ هزارتومان است.

وی با اشاره به اینکه اکنون در استان تهران ۱۴ هزار معتاد متجاهر در مراکز ماده ۱۶ نگهداری می‌شوند، تصریح کرد: در حال حاضر ۸۸ درصد نگهداری معتادان متجاهر کشور در استان تهران انجام می‌شود.